

DICTATS PREPARATS

UNITAT 1. ELS NUMERALS CARDINALS

El rei Jaume el Conqueridor va néixer a Montpeller l'any 1208.

Es va casar 2 vegades i va tenir més de 12 fills.

En uns 16 anys va conquerir Mallorca, Menorca, les Pitiüses i el País Valencià.

La primera expedició la formaven 150 naus que van sortir de Salou, Cambrils i Tarragona el 5 de setembre de 1229.

El seu exèrcit va entrar a València el 1238 però la conquesta de tot el territori va durar fins al 1245.

Va morir a València el 1276.

Preparació: Fes una llista de tots els números i escriu-los en lletres.

UNITAT 2. LES ABREVIACIONS I ELS NUMERALS ORDINALS

Ahir va venir el doctor Casavella. Estava molt enfadat, deia que ara tot ho decideixen a la Unió Europea, des del preu de les patates fins a l'impost sobre el valor afegit o cada quants quilòmetres s'ha de passar la inspecció tècnica de vehicles.

El meu pare, com que sap que busca un lloc per passar l'estiu, li va ensenyar un anunci:

«Es lloga apartament moblat a Torroella de Montgrí del setze de juliol al quinze d'agost. Tres habitacions, màxim sis persones. Cuina equipada. Televisor. Terrassa. Pàrquing. A cinc minuts de la platja de l'Estartit.

Preparació: Escriu el text utilitzant tantes abreviacions com puguis.

UNITAT 3. ELS DIFTONGS, ELS HIATS I ELS DÍGRAFS

Vam viure molt de temps en aquella comarca on el paraigüer de casa era ple tot l'any.
A mi prou que m'agradava que ploqués. A l'estiu, l'aigua feia sortir els cargols, i a la tardor, els bolets.
A l'hivern, no em molestava gaire haver de treure la neu del camí perquè també podia anar a esquiar.
Però a l'àvia, que patia de reumatisme, l'empipava.
Els pares no en parlaven mai, del temps.
Un dia, la mare va trobar feina prop de Tarragona. Tots van estar contents.
I jo, ara, gaudeixo del mar i de la platja.

Preparació: Copia el text i encercla els diftongs creixents amb un color, els decreixents amb un altre i els hiats amb un tercer.

UNITAT 4. LA LL I LA L·L

La tieta Lluïsa fa una colla d'anys que col·lecciona culleretes de cafè. En té més de mil: d'argent, d'or, d'alumini, d'acer inoxidable... És la seva fal·lera.
Les col·loca, totes ben lluent, en una vitrina que té un mirall al darrere i uns llums especials per il·luminar cada prestatge. La seva preferida és una que té una estrella d'esmalt de color maragda al capdamunt del mànec. La va comprar quan va anar de viatge al País de Gal·les amb el club de jubilats.

Preparació: Escribe les paraules que duen ll o l·l i, al costat, una o més paraules de la mateixa família.
Ex.: fal·lera → afal·lerar-se, afal·lerat.

UNITAT 5. LA O TÒNICA

- L'escurçó és un rèptil verinós.
- Un talòs és un tros de fusta gruixut.
- El Concorde era un avió supersònic.
- El gel és aigua en estat sòlid.
- El semitò és un interval musical de mig to.
- Anomenem *móra* el fruit de la morera i també el de l'esbarzer.
- El correu electrònic és un dels usos més populars d'Internet.
- El tòtil és un gripau molt abundant al Montseny.
- La memòria és la facultat de recordar.

UNITAT 6. LA E TÒNICA

El ximpanzé viu la selva d'Àfrica equatorial i és l'espècie animal més propera a l'home. Sap utilitzar petits bastons, per capturar tèrmits dins dels termiters, o fabricar-se esponges amb fulles i molsa per agafar aigua als forats. Camina a quatre potes, però quan té les mans ocupades, pot caminar només amb els peus. Viu en família: un mascle i diverses femelles amb les seves cries. De vegades s'agrupa formant tribus. El seu règim alimentari és vegetarià. Només de tant en tant, menja insectes o petits vertebrats. Cada nit construeix nius als arbres, amb fullaraca i branques, per dormir-hi. Si l'home continua fent malbé les selves i caçant aquests animals, aviat podrien desaparèixer.

Preparació: Encercla les paraules que duen una E accentuada i després escriu una frase amb cadascuna.

UNITAT 7. L'APÒSTROF I LES CONTRACCIONS

Cada dia hi ha més aficionats **als** jocs d'aventures i d'estratègia per a ordinador. Moltes persones hi juguen, a casa seva, a casa dels amics o als cibercafès.

Contínuament en surten de nous. Alguns es basen en llibres com *El Senyor **dels** Anells*, d'altres, en fets històrics, o en la vida de les famílies i les ciutats, com ara Els Sims. N'hi ha també **per als** més petits, com l'Adibou.

Hi ha, però, col·leccionistes que prefereixen jocs antics encara que hagin estat desplaçats **pels** més moderns.

Preparació: Escriu un text curt on surtin les contraccions destacades.

UNITAT 8. S-Z-SS-C-Ç I ELS SUFIXOS -ANÇA I -ÍSSIM

Hola, Xavi!

Han **passat** moltes **coses** des que te'n vas anar. Fa dos **mesos** que jo tampoc visc a **Barcelona**. Els meus pares van **decidir** dedicar-se a l'agroturisme i ara vivim en un mas prop de **Casserres**.

La **mudança** va ser **facilíssima** perquè els mobles que teníem se'ls va quedar la meva germana **Francina**.

De vegades m'agafa un xic d'**enyorança**, em venen ganes de veure els companys d'abans. M'agradaria **moltíssim** que **vinguessin** de colònies aquí dalt! Tenim molts animals i és més divertit que un **zoològic**.

A veure si m'escris i m'expliques coses de **Castellterçol**.

Una **abraçada** molt forta,

Sònia

Preparació: classifica les paraules destacades en un quadre com aquest i afegeix paraules fins que n'hi hagi sis a cada columna:

essa sorda			essa sonora		
s	ss	c	ç	z	x

UNITAT 9. LA H I ALTRES LLETRES MUDES

Aquesta nit ha fet tant de vent i tan fort que ha fet caure un presseguer a l'hort de can Sabater. Hem volgut anar a veure-ho però no hi hem pogut arribar perquè han tallat la circulació i han prohibit acostar-s'hi. Tot tornant cap a casa, rumiàvem quant de temps pot trigar a créixer, un arbre així. A la plaça Major hem trobat un munt de gent al voltant de l'avi de cal forner que explicava com era de fort el vent, abans.

UNITAT 10. G-J, X-IX, TX-IG

Dictat Ahir a **mitjanit**, vaig **baixar** a la cuina a preparar-me una camamilla perquè tenia mal de **panxa**, segurament era un **empatx** de torrons.

En sortir, **vaig** veure llum al **despatx** i m'hi vaig acostar. Quina sorpresa! L'avi **jugava** a l'ordinador: Disparava boles com un **boig** contra unes **rajoles** que es trencaven pel **mig** si les tocava. Em vaig posar a riure i li vaig dir que era molt **lleig** això de jugar d'amagat. Ell també va riure i em va contestar que feia un **feix** d'anys que **xalava** amb els **jocs** però que de dia l'ordinador sempre estava ocupat i com que ell dormia poc...

UNITAT 11. P-B, T-D, C-G A FINAL DE PARAULA

Cop al cap, mort o curat.
Qui no treballa no menja ni va bonic el diumenge.
Mata el porc pel gener, si vols que es conservi bé.
I aquí hi planto un soc per tornar-hi un altre cop.
No diguis blat fins que no sigui al sac, ben tancat i sense cap forat.
Maig humit fa el pagès ric.
Maig arribat, un jardí a cada prat.
Quan l'octubre està florit mor la mosca i el mosquit.
Març marcedor, nit freda i dia amb calor.

Preparació: Escribeu totes les paraules del dictat que acaben en **p, t, c**, i dues derivades de cada una.

UNITAT 12. LA DIÈRESI

Tenim veïns nous. Quatre estudiants que vénen de països diferents i parlen llengües diferents però són tots del nord d'Europa i han vingut a aprendre català.
Quan van saber que havia traduït de l'anglès un llibre de lingüística, em van demanar que els ajudés a omplir un qüestionari que els havien donat a la facultat. Caldrà que estudiïn molt perquè no en saben gaire, de català.
El primer que van fer va ser anar a comprar fruita, sobretot raïm. I com fruïen, menjant-se'!!
Avui, per anar a la platja, he conduït jo, però demà conduirà un d'ells.
Em sembla que serem bons amics.

Preparació: Escribeu les paraules del text que duen dièresi i separa-les per síl·labes.